

CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL DE SABADELL

Aportacions sobre el document de bases per a la Llei d'educació permanent de Catalunya

El dia 14 de desembre el plenari del Consell Escolar Municipal de Sabadell va aprovar la creació d'una comissió delegada que havia d'analitzar el document de bases per a la Llei d'educació permanent de Catalunya, publicat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

La comissió estava formada pels assistents següents:

- Pilar Esteve, en representació del Centre de Normalització Lingüística
- Miquel Pau Franc, en representació de les escoles d'adults de Sabadell
- Raül Rivera, en representació de Promoció Econòmica de l'Ajuntament
- Albert Marlet, tècnic d'Educació de l'Ajuntament
- Isabel Carrillo, secretària del CEM
- El representant de CCOO va excusar la seva assistència però va enviar les aportacions elaborades pel sindicat respecte del document

Les propostes de la comissió es van presentar al plenari del mes del dia 23 de febrer i van donar lloc a l'aprovació del present document.

Atès que el Departament d'Educació de la Generalitat havia fixat el termini per a l'acabament del debat públic al mateix mes, la comissió va considerar que no hi havia temps material per analitzar el document en cadascuna de les seves parts per separat i va optar, com a metodologia de treball, per destacar els aspectes més rellevants als quals calia parar especial atenció.

Com a consideració prèvia, seria convenient que la Llei tingués un caràcter general i ampli i que el desenvolupament de les accions formatives concretes es recollís en una normativa posterior, ja que l'oferta formativa hauria de ser conjuntural per resoldre les necessitats de períodes concrets i la Llei hauria de permetre adaptar aquesta oferta a les necessitats i canvis que es produeixen al llarg del temps.

Definició de l'educació permanent

En un primer moment, l'anàlisi de la primera part del document que reflecteix la part més teòrica i justificativa de la Llei de bases recull diverses definicions del que s'entén per educació permanent i dóna peu a entendre que la resta de l'articulat anirà especificant cadascuna de les vessants que configuren aquesta àmplia visió del que ha de ser l'educació permanent.

En canvi, a mesura que s'exposen els aspectes més concrets, s'observa que el document ha fet un intent per regular una part del que seria la formació permanent, que és la formació bàsica que s'imparteix a les escoles d'adults, però no ha tingut en compte altres camps molts importants com la formació ocupacional, la formació continuada, el Centre de Normalització Lingüística....i altres agents que participen de forma directa en la formació de persones adultes. Així mateix, caldria també plantejar la relació i coordinació dels diferents àmbits i la formació d'adults.

Per aquest motiu, com a primer punt de reflexió caldria que es definissin de manera clara alguns de les terminologies que es fan servir (educació permanent, formació bàsica...) i, d'altra banda, caldria clarificar si aquest document de bases ho vol ser de la formació permanent d'adults en un sentit ampli de la paraula o simplement vol regular la formació que ara s'imparteix a les escoles d'adults.

La visió general sobre el tema permetria fer una planificació acurada en l'àmbit de territori. En aquesta mateixa línia de coordinació, seria convenient que les escoles d'adults també participessin en el desenvolupament dels plans d'entorn.

Orientacions generals per a l'educació permanent

Sobre aquest apartat es van fer diferents aportacions:

- Pel que fa als destinataris: el document estableix un marc tancat pel que fa a l'edat dels destinataris de la formació permanent i determina que s'hauria de centrar en la franja 18-64. Sobre aquesta afirmació caldria destacar els aspectes següent:
 - o caldria considerar l'atenció a la franja 16-18, ja que en alguns casos seria aconsellable que els alumnes en aquesta franja fossin atesos a les escoles d'adults (en el cas que estiguin treballant, d'alfabetització, de persones nouvingudes...).
 - o tancar la franja d'edat als 64 resulta restrictiva, d'una banda perquè en els propers anys la tendència serà a allargar l'edat de jubilació i, d'altra banda, perquè aquest tipus de formació no s'ha de considerar exclusivament des del punt de vista de productivitat, sinó que ha d'atendre les necessitats que les persones tenen respecte a les seves competències com a ciutadans.

- Pel que fa als àmbits que ha de desenvolupar la formació d'adults, en un primer moment l'inici de paràgraf descriu quins han de ser aquests àmbits: educació general i d'accés al sistema educatiu, educació per a les competències transprofessionals i educació per a la cohesió i participació social. Aquests tres grans eixos semblen els adequats als membres del Consell, però quan es concreta més tard quins són els ensenyaments que han d'englobar, constatem que:

- o quan es descriuen les accions formatives de les competències transprofessionals, pensem que, per exemple la formació per a la prevenció de riscos laborals, hauria d'anar lligada principalment al lloc de treball i, per tant, es tractaria d'una formació que hauria d'impartir la pròpia empresa.
 - o el tercer àmbit, educació per a la cohesió i participació social, es concreta en els ensenyaments propis de l'alfabetització, quan pensem que el que hauria de recollir són tots els coneixements que poden servir per a la formació més global de l'individu i la seva millora personal.
- El document de bases recull la possibilitat que, en determinats casos, els centres d'adults poden, en una primera fase, ubicar-se en instal·lacions de centres de secundària i, més tard, en una segona fase, integrar-se en la dinàmica del centre com un departament més.
- En relació amb aquesta proposta, tot i que en alguns territoris pot ser una solució davant la falta d'espais, es considera que això ha de ser una qüestió puntual i excepcional. En qualsevol cas, s'hauria de vetllar perquè no fos la resposta a necessitats concretes d'alumnes que no han superat l'ESO, sinó que hauria de respondre a la situació que es pot plantejar en els centres que imparteixen ensenyaments integrals, els alumnes dels quals tenen la necessitat d'una formació prèvia.

En definitiva, després d'analitzar el document, el Consell Escolar Municipal de Sabadell proposa:

- Que el document defineixi de forma clara què és la formació permanent i tots els ensenyaments i accions formatives vinculades. Així mateix, caldria aprofitar l'ocasió per establir les interrelacions que s'han de potenciar entre tots els agents implicats en la formació permanent, per tal d'oferir una proposta de formació coherent, el més àmplia possible i que estigui a l'abast de tota la població.

- Un cop descrites totes les accions formatives que queden englobades en el concepte de formació permanent, caldria que des de cada territori es fes una planificació acurada entre tots els agents. Així mateix, s'hauria d'integrar la formació permanent a la xarxa d'agents educatius que actuen en un territori participant en la gestió d'activitats del seu entorn.
- A l'hora d'establir els destinataris, caldria obrir la possibilitat d'incorporar a les escoles d'adults alumnes menors de 18 anys, segons cada cas, i alumnes de més de 64.
- No hi ha una relació directa entre les definicions dels tres àmbits que engloba la formació permanent i les accions formatives que després es concreten. Per exemple, les accions formatives que s'emmarquen en l'àmbit d'educació per a la cohesió i participació social (assolir coneixements inicials de lectura, escriptura...) s'haurien d'incloure, per continguts, a l'àmbit de l'educació general i l'accés al sistema educatiu.
- Cal que el document reculli de forma explícita que la ubicació dels centres de formació d'adults es farà a les instal·lacions de centres de secundària només en casos excepcionals quan així ho requereixi la planificació en el territori.

Sabadell, 23 de febrer de 2006